

ОЦЕНА ОСНОВАНОСТИ ЗАХТЕВА ЗА ИСТУПАЊЕ ИЗ ЧЛАНСТВА ДРУШТВА

Оцена основаности захтева члана друштва за његово иступање из друштва одређује се чињеницом да ли се предузетим радњама друштва или другог члана подносиоцу захтева наноси штета или намеће несразмерна обавеза и у случају када се не ради о радњама из члана 188. став 2. тач. 1, 2. и 3. Закона о привредним друштвима.

Из образложења:

"Тачна је ревизијска тврдња да је побијана одлука заснована на погрешној примени материјалног права. Ово је из тог разлога што је другостепени суд заузео правни став да тужилац није доказао да му друштво као члану намеће немогуће несразмерне обавезе, нити да му је својим радњама проузроковало штету, или да га је онемогућило да остварује своје право у друштву. Зато је другостепени суд нашао да тужилац није онемогућен да остварује своје право у друштву одређено одредбом члана 152. Закона о привредним друштвима-да гласа у скупштини, учествује у добити друштва и право учешћа у ликвидационом остатку. Јер, тужилац је примао позиве за скупштину и своје право гласа је могао остварити лично или преко пуномоћника. Он то није чинио јер се по сопственој тврдњи више није осећао чланом друштва.

Међутим, изнето правно схватање и наведене тврдње другостепеног суда немају ни чињенично ни правно утемељење. У првостепеном поступку је изведено доказивање и читањем позива за ванредну седницу скупштине друштва заказану за 29.8.2012. године. У позиву је под тачком 6. изричито констатовано да се тужиоцу од 20.8.2012. године па да одлуке по тачки 3. дневног реда онемогућава утицај на даље одлучивање по тачки 3. и да исти до наведеног периода неће улазити у било које просторије друштва. У наведеном позиву биле су одређене само три тачке дневног реда. Под тачком 3. је било доношење одлуке скупштине друштва о разрешењу постојећег и именовању новог директора. На тај начин тужиоцу је радњом туженог онемогућено да учествује у раду скупштине друштва и да гласа на ванредној скупштини одржаној 29.8.2012. године.

Такав поступак туженог је супротан одредби члана 199. ЗПП, којом је прописано да сваки члан друштва има право гласа у скупштини сразмерно учешћу његовог удела у основном капиталу друштва, осим ако је оснивачким актом другачије одређено. Из тог разлога неодржива је тврдња другостепеног суда да тужиоцу није ускраћено право да гласа на скупштини друштва. При томе, изнети став се не може правдати ни тврдњом је тужилац могао остварити право гласа преко свог пуномоћника. Ово је из тог разлога што се право гласа на скупштини признаје једино члановима друштва. То значи да сваки члан друштва непосредно остварује право гласа. Тачно је да члан друштва може реализовати право гласа и посредством свог пуномоћника. Међутим, да ли ће и када члан друштва опуномоћити друго лице да уместо њега гласа ствар је искључиво воље сваког члана. Зато се правне последице забране гласања изречене тужиоцу не могу елиминисати тврдњом да је исти могао да гласа и преко пуномоћника. Пуномоћје представља правни посао који се реализује овлашћењем властодавца које он даје пуномоћнику. Зато се властодавцу не може наметнути обавеза давања овлашћења пуномоћнику, нити се из тог разлога може истом правно ваљано ускратити могућност да непосредно учествује у раду скупштине и да лично гласа.

Тужилац је у допису за иступање из друштва од 28.8.2012. године, поред осталог, навео да му је незаконитим радњама туженог онемогућен улазак у просторије друштва. Међутим, због погрешне примене материјалног права другостепени суд није

оценио основаност таквог захтева. Наиме, тужилац је сходно одредби члана 188. ст. 1. и 2. Закона о привредним друштвима могао иступити из друштва из оправданих разлога. Шта се сматра оправданим разлозима прописано је одредбом става 2. тач. 1, 2. и 3. истог члана. Осим тога, одредбом става 3. члана 188. је прописано да се оснивачким актом могу предвидети и други оправдани разлози за иступање из друштва. Отуда произлази да побројани случајеви оправданог иступања одређени ставом 2. тач. 1. до 3. Закона о привредним друштвима нису таксативно опредељени. Зато се у случају поднетог захтева за иступање мора оценити да ли се ради о разлогу који оправдава такав захтев са становишта предузетих радњи од стране туженог или других чланова којима се тужиоцу наноси штета, или му је у значајној мери онемогућено да остварује своја права у друштву, односно да ли му је друштво наметнуло несразумне обавезе. Јер, изнети разлози у захтеву тужиоца могу довести и до наступања обориве претпоставке да је због протеча преклузивног рока од 60 дана прописаног одредбом члана 189. став 3. Закона о привредним друштвима за доношење одлуке о захтеву тужиоца исти у целости усвојен. Услов за то је оцена суда да се радило о оправданим разлозима због којих је тужилац поднео захтев за иступање из друштва".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Прев 486/2018 од 3.10.2019. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 3.7.2020. године)